

Tlačová správa

Názov výstavy: **Marián Komáček**
S Dürerom na cestách

Miesto konania: Martin, Turčianska galéria

Usporiadateľ: Turčianska galéria v Martine

Kurátor: PhDr. Ľubomír Podušel, CSc.

Vernisáž: 11.4. 2019 o 17,00 hod.

Termín trvania výstavy: 11.4. 2019 – 19.6. 2019

Otvorené: Ut – Pia od 9.00 do 17.00 h

So – Ne od 11,00 – 17,00 h

Marián Komáček patrí k autorom, ktorí svoje umenie vyviedli z lona avantgardy a prispeli k zrodu nových výtvarných tendencií na Slovensku smerujúcich k tradičným humanistickým hodnotám ľudského sveta. Narodil sa 11. 12. 1959 v Gbeloch, na Slovensku. V rokoch 1975 - 1979 študoval na Strednej umelecko - priemyselnej škole v Bratislave, v rokoch 1980 - 1986 na Vysokej škole výtvarných umení v oddelení voľnej grafiky a knižnej ilustrácie u prof. Albína Brunovského. V roku 1987 sa stal členom Združenia výtvarných umelcov západného Slovenska, roku 1993 členom Združenia knižných výtvarníkov Slovenska, v rokoch 1995 – 1999 bol predsedom Spolku grafikov Slovenska, roku 1995 zakladateľom Medzinárodných grafických sympózií na Slovensku (doteraz 9 ročníkov). V roku 1996 sa stal členom medzinárodného klubu umelcov Art Diagonal vo Viedni, roku 1997 spoluzakladateľom grafického združenia G-bod a roku 2012 viceprezidentom klubu Art-Diagonal vo Viedni. Doteraz sa prezentoval na viac ako 90 - tich samostatných výstavách doma a v zahraničí. Ilustroval viacero kníh pôvodnej a prekladovej literatúry, je autorom niekoľkých poštových známok. Tvorí v oblasti voľná a užitková grafika, knižná ilustrácia, grafický dizajn, voľná maľba a maliarsky objekt (asambláž). Žije v Bratislave (Devínska Nová Ves).

Z širšieho hľadiska sa dá povedať, že jeho tvorivé ambície sa opierajú o domácu usúvzťažnosť jednotlivých výtvarných disciplín a zahraničné aktivity obdobného druhu. Zdá sa, že to bol neo - realizmus, ktoré sa v jeho prípade stali medzníkom vo vývine vzťahu grafický list - obraz- objekt. Svoju úlohu pritom zohrávajú symboly individuálnej mytológie, kreslenie farbou, ktoré sa pre neho stalo princípom v maľbe, grafike a ilustrácii. K tomu treba pripočítať premyslenosť kompozície, monumentálne meradlo a prienik nefiguratívnych motívov, tvarov a foriem, farieb motívov a motívov farby, vytvárajúc priestor, kde sa všetko,

čo nás spoluutvára a spoluutvárame my, symbolicky odohráva. Je to universum života v najprirodzenejšej podobe, zachytené v rôznych pózach a pohybových skratkách.

To všetko, v prípade svojej výstavy S Dürerom na cestách v Turčianskej galérii v Martine (11.4. – 19.6. 2019) sústredil do voľného cyklu obrazov - akrylových malieb a grafických listov (čierno - bielych, farebných litografií a kombinovaných techník na papieri), ktoré sa tematicky a obsahovo spájajú s dielom slávneho nemeckého maliara a grafika - Albrechta Dürera (1471 - 1528). Stelesňujú Komáčkove - Hommage á Dürer. Spolu s ním, s Dürerom sa totiž Marián Komáček pomyselne vydal na púť dejinami. S týmto norimberským majstrom renesancie, ktorý sa podľa mienky súčasníkov i nasledovníkov narodil "pod šťastnou hviezdou" (nemal ešte ani tridsať rokov a už sa stal osobnosťou, ktorú si cenili humanisti z celej severnej Európy, neskôr bol zvolený v rodnom meste za člena Veľkej mestskej rady, priatelil sa s Erasmom Rotterdamským, pracoval pre cisára Maximiliána a pod.) sa po prvý raz stretol ešte počas štúdií na Strednej umelecko - priemyselnej škole v Bratislave (1975 - 1979), keď urobil kópiu známeho drevorytu Štyria apokalyptickí jazdci z cyklu Apokalypsa (1. vyd. 1498, 2. vyd. 1511), takmer na jedno posedenie, vyrytím do zinkovej dosky. Tá potom slúžila ako ideové východisko, podklad pre vznik série grafických listov formou súťače (zmnožením, farebnou odlišnosťou, variáciami pôvodnej predlohy kópie) do podoby "grafického frázovania." V prvom prípade ide o pohľad na prvok legendy premietnutý do Dürerovho drevorytu a na jeho svet - teda prienik do minulosti, v druhom zase pohľad z minulosti, od Dürera smerom k nám, do súčasnosti. Obidva tieto pohľady ukazujú na to, ako sa svet ideí recykluje cestami dejinami, mení a vyvíja, a zároveň sa mení, revitalizuje, vyvíja aj svet umenia: Jeho výpoveď, ktorá je obohatená (v porovnaní s pôvodnými Dürerovými drevorytmi) o princíp znásobenia výrazu technickými, technologickými postupmi, metódami a prostriedkami. V neposlednom rade, dalo by sa povedať aj očami umelca súčasnosti, používaním množín jedného diela, viacerých jeho sekvencií, častí artefaktu na jednej ploche. Dürerove grafické majstrovstvo nachádza najvyšší výraz v znovustvorení obrazu človeka, poukazuje na napätie medzi neskorogotickým a renesančným prístupom, riešením formálnej stavby (niektoré listy sa svojou formálnou štruktúrou a štýlovými znakmi, líšia). Táto "pestrosť", v určitom zmysle aj nejednosť universa Dürerovho výtvarného sveta sa spája s pestrosťou, identitou de - konštruovaného, zmnoženého celku sveta obrazu - grafiky Mariána Komáčka. Charakterizuje ich pečať Komáčkovho rukopisu, kombinácia farebných variácií pôvodných predlôh, a zároveň vznikom, tvorbou nových diel, kde hlavnú úlohu zohráva popri citácii "surrealistická" nadsádzka, založená na ideových a formových "posunoch" pôvodného diela za hranice reality, pre ktorú bolo určené.

Takéto imaginatívne sny vytvoril Marián Komáček na plátne i papieri - oživujúc tak okrem iného tradície fantazijnej maľby a grafiky na Slovensku. V prípade malieb sú to „personifikované“ útvary, torzá, ruky, nohy, prsty, tváre a gestá podopierajúce a opierajúce sa zároveň o oblohu i klenbu ľudských túžob. Sú ako dynamické symboly živej ľudskej vegetácie kde každý každého pozná, kde sú si všetci ľudia navzájom blízki i vzdialení, a kde spoza rohu číha na nás - vina a trest. A tiež nádej, a spása. Sú to maliarske citácie a posuny, ktorými sa vyznačujú tieto Komáčkove diela vytvorené z pocty Albrechtovi Dürerovi. Cesta Albrechta Dürera z Norimberku na hrad Červený Kameň a späť - sa volá jeden z grafických listov, pripomínajúcich skôr žartovne, pitoreskným spôsobom, než vážne a hlbokomyseľne

túto pomyselnú udalosť, ktorá znovu oživuje motív štyroch apokalyptických jazdcov v kombinácii z velocipédistom v popredí, automobilovým pretekárom a fragmentom architektúry hradu v pozadí, ktorí cválajú, roztáčajú kolesá, a my nevieme odkiaľ a kam. Putujú po ceste dejín, od jedného bodu k druhému, a je len na nás, na našej fantázii, čo všetko na nej vidíme, alebo s čím sa môžu stretnúť. Komáček tým objavuje novú kvalitu v rámci maliarskej a grafickej tvorby na Slovensku, s odkazom na tradície európskeho a svetového magického a fantazijného realizmu, a ich prienikom na domácu výtvarnú scénu (tzv. Škola Albína Brunovského na bratislavskej Vysokéj škole výtvarných umení). Prezentovaná kolekcia jeho diel vystupuje tiež ako samostatné dielo, kde takmer všetko súvisí s poznatkami pripomínajúcimi, že každá prítomnosť je v kľúčiackej forme obsiahnutá v minulosti. V dielach Mariána Komáčka predstavených na tejto výstave prináša posolstvo obsahu o živote a jeho plynutí v nekonečne.

Eubomír Podušel

